

MEKANISERT OG MILJØVENNLIG SKOGSDRIFT

HELLER IKKE PÅ ÅTTITALLET holdt prisene på tømmer følge med kostnadsutviklingen. Det var derfor stadig et press for effektivisering i skogen. Det store spranget i forhold til mekanisering var tatt tidlig på sekstitallet, men den teknologiske utviklingen fortsatte kontinuerlig. I industrien skjøt automatiseringen virkelig fart på syttitallet. Elektronisk databehandling og styringssystemer gjorde det mulig å redusere antall arbeidere i mange produksjonsprosesser. Også i skogbruket lå det godt til rette for ytterligere effektivisering. Stadig større maskiner med bedre fremkommelighet og avansert utstyr kunne både felle, kviste og kappe tøm-

En moderne skogsmaskin kan felle, kviste og kappe rundt 150 kubikkmeter på en arbeidsdag. Her tar entreprenør Næsbo Skog AS ut flott grantømmer fra Melmyra i Forradal i 2008.

meret. Mens det før mekaniseringen i 1950 gikk med 4,2 arbeidstimer per kubikkmeter tømmer, gikk det med fullmekanisert drift i 1986 med 1,4 timer.

Ressurstilgangen ble ikke større selv om effektiviteten økte, så utviklingen innebar en betydelig nedgang i sysselsettingen. I noen år på slutten av syttitallet førte dette til at staten satte bremsene på; innkjøp av skogsmaskiner ble underlagt konsesjonsplikt. For å få konsesjon var det et kriterium at det fantes alternativ sysselsetting i distriktet maskinen skulle operere i. I hvilken grad regelverket virket bremsende på mekaniseringen av skogbruket vet vi ikke. Meraker Brug fikk konsesjon i 1981, men det ble stilt som vilkår at den skulle gå i fjellskog, slik at den største skogen fortsatt skulle felles manuelt. Loven ble opphevet i 1983.⁴⁶⁶

For å skape forståelse blant skogsarbeiderne for nødvendigheten av å effektivisere, ble det etablert et samarbeidsutvalg med representanter fra de ansatte.